

การบริหารสภาพคล่องที่ส่งผลต่อความเติบโตของกิจการ
ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย*
LIQUIDTY MANAGEMENT AFFECTS THE FIRM GROWTH OF
SMALLAND MEDIUM ENTERPRISE (SMES) IN THAILAND

สรทัต ศรีวิชพงษ์

Soratat Sriwichupong

ดารณี เอื้อชนะจิต

Daranee Uachanachit

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Sripatum University, Thailand

E-mail: soratat@vichitprinting.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การบริหารสภาพคล่อง ด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ส่งผลต่อการเติบโตของกิจการ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในประเทศไทย สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้จำนวน 400 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา สถิติเชิงอนุมานสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ในการแปลผลและนำเสนอผลการวิจัยพบว่านักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 30 - 35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารสภาพคล่อง และการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ส่งผลต่อการเติบโตของกิจการ อยู่ในระดับมาก ซึ่งการบริหาร สภาพคล่อง ด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินทุนหมุนเวียนส่งผลต่อความเติบโตของกิจการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานและวัตถุประสงค์ในการวิจัย และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและการดำเนินธุรกิจเพื่อให้กิจการมีสภาพคล่องด้านการบริหารเงินสด ด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียน ที่จะทำให้ส่งผลต่อความเติบโตของกิจการ ด้านกำไรสุทธิ และมีสภาพคล่องเพียงพอ ทำให้การดำเนินกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

* Received 14 June 2021; Revised 2 August 2021; Accepted 20 October 2021

รวมถึง ยังสามารถใช้วางแผนการดำเนินงานธุรกิจเพื่อให้ธุรกิจพร้อมจะรับมือกับสภาพเศรษฐกิจที่ผันผวนในยุคปัจจุบันได้

คำสำคัญ: สภาพคล่อง, การบริหารเงินสด, การบริหารเงินทุนหมุนเวียน, ความเติบโตของกิจการ

Abstract

The objectives of this research article aim to analyze liquidity management, cash management and working capital management that affect the growth of the business using a quantitative research model. The sample group is accountants of small and medium-sized businesses in Thailand. Sampling with a simple random method the questionnaire was used to collect the data of 400. Data were analyzed from the questionnaire. The researcher used the data to analyze by finding the percentage, mean and standard deviation. using a statistical package program and using descriptive statistical methods. Inferential Statistics for Hypothesis Testing in interpreting and presenting the results showed that accountants of SMEs in Thailand Most of them are female, aged over 30-35 years old, have a bachelor's degree and have 6-10 years of work experience. liquidity management and working capital management that affect the growth of the business at a high-level which liquidity management cash management And working capital management affects the growth of the business. The statistical significance at the 0.05 level was found to be in accordance with the assumptions and research objectives. and can be used as a guideline for planning and business operations to enable the business to have liquidity in cash management Working capital management that will affect the growth of the business in terms of net profit and have sufficient liquidity making the operation of the business to be effective including It can also be used to plan business operations to make businesses ready to deal with economic conditions that can fluctuate in the present.

Keywords: liquidity, cash management, working capital management, business growth

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises = SMEs) เป็นธุรกิจที่มีจำนวนมากในประเทศไทยผู้ประกอบการส่วนมากประกอบกิจการในรูปของบุคคลธรรมดาคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือกิจการร่วมค้าซึ่งจะประกอบธุรกิจขายสินค้าผลิตสินค้าหรือให้บริการทุกธุรกิจจะเกี่ยวข้องกับหน้าที่ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร การกำหนดลักษณะ SMEs หน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยมักจะใช้กำหนดลักษณะตามกฎหมายกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดจำนวนการจ้างงาน และมูลค่าสินทรัพย์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545 สำหรับกรมสรรพากรประมวลรัษฎากรไม่ได้มีคำนิยาม SMEs ไว้ว่ามีลักษณะอย่างไรแต่ได้อาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรออกกฎหมายเพื่อสนับสนุนส่งเสริมธุรกิจ SMEs เช่น ลดอัตราภาษีเงินได้ยกเว้นภาษีเงินได้จากการหักค่าสึกหุลและค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งเป็นต้นกำหนดลักษณะธุรกิจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 และกำหนดลักษณะธุรกิจตามประมวลรัษฎากร (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558; สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558) ปัจจุบันสภาพธุรกิจมีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง ส่วนใหญ่จะประสบปัญหาทางการเงิน การขาดสภาพคล่อง เงินทุนไม่เพียงพอ และขาดแหล่งเงินทุน (อังสนา ประสี และ ขจรวรรณ อธิฐรัตน์, 2551)

สภาพคล่องทางการเงินจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ให้กลายเป็นเงินสด ซึ่งสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง จะทำให้ธุรกิจมีสภาพคล่องทางการเงินสูงตามไปด้วย และในทางตรงกันข้าม หากสินทรัพย์มีสภาพคล่องต่ำก็จะทำให้ธุรกิจมีสภาพคล่องทางการเงินต่ำไปด้วย เช่นกัน การขาดสภาพคล่องทางการเงิน ทำให้ผู้ถือครองสินทรัพย์ที่ต้องการใช้เงินประสบกับปัญหาทางการเงิน ยกตัวอย่างเช่น กิจการขาดสภาพคล่องทางการเงินไม่สามารถขายสินค้าคงเหลือในสต็อกเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ และต้องการใช้เงินเพื่อจ่ายงวดหนี้ปัญหาจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินนี้ อาจส่งผลให้กิจการต้องผิมนัดชำระหนี้ หรืออาจถูกฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ได้ หรือในกรณีบุคคลทั่วไปอาจมีเหตุให้ต้องใช้เงิน แต่ทรัพย์สินที่มีอยู่ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดทันเวลา ผู้ประกอบการ SMEs ในประเทศไทยต่างได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดปัญหาสำคัญ ด้านการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ส่งผลให้ผู้ประกอบการ SMEs ไม่สามารถประคับประคองธุรกิจให้อยู่รอดต่อไปได้ ดังนั้นผู้ประกอบการ SMEs ควรมีการบริหารเงินสด และการบริหารทุนหมุนเวียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม (ดลยา ไชยวงศ์, 2562)

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเงินหมุนเวียน การจัดการเงินหมุนเวียน โดยลดระยะเวลาในการเก็บสินค้าคงเหลือ วงจรเงินสด และวงจรการค้าสามารถทำให้กิจการ สามารถเพิ่มความสามารถในการทำกำไรของกิจการได้ การกำหนดนโยบายการจัดการจัดหา แหล่งเงินทุนระยะยาวมาใช้ในการลงทุนหมุนเวียนมากกว่าแหล่งเงินทุนระยะสั้นทำให้เพิ่มความสามารถใน

การทำกำไรได้ และการเพิ่มสัดส่วนของหนี้สินทางการเงินต่อสินทรัพย์รวมจะทำให้ความสามารถในการทำกำไรให้กับกิจการ ลดลงได้ (ธรากร หทัยเจริญลาภ, 2553) ซึ่ง เงินทุนหมุนเวียนเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญต่อความอยู่รอดและเจริญเติบโตของ SMEs เนื่องจากการบริหารเงินทุนหมุนเวียนจะมีผลต่อความเสี่ยงและความสามารถในการทำกำไรของ SMEs หากผู้ประกอบการเลือกแนวทางการบริหารเงิน ทุนหมุนเวียนที่ถูกต้องเหมาะสมกับประเภทของกิจการ ตรงกับลักษณะและทัศนคติ ของผู้ประกอบการ โดยคำนึงถึงยอดขายและสถานะการแข่งขันของตลาด ตลอด จนสอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงานและความสามารถในการจัดหาเงินทุนจาก แหล่งเงินทุน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว (ศิริวรรณ ว่องวีรวิฑูมิ และอารมณ ธีร์อินทร์, 2554) การเติบโตของกิจการ เป็นสิ่งสำคัญที่นักลงทุนต้องทำความเข้าใจ เพราะกิจการที่เติบโตจะทำให้มูลค่าของกิจการนั้นสูงขึ้นตาม ในมุมมองของนักลงทุนนั้นมักจะให้ความสำคัญกับความสามารถในการบริหารและจัดสรรทรัพยากรขององค์กร เพื่อที่จะสร้างยอดขาย ขยายฐานลูกค้าหรือเพิ่มผลผลิตของบริษัท (ปัญญาชัย สิวราภรณ์สกุล, 2559)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสภาพคล่องที่ส่งผลต่อความเติบโตของกิจการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารเงินสดและเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างความเติบโตให้กับธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์การบริหารสภาพคล่อง ด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ส่งผลต่อการเติบโตของกิจการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เป็นนิติบุคคลในประเทศไทย จำนวน 733,334 ราย (บทสรุปผู้บริหาร รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2563 โดย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Yamane, T., 1973) เพื่อขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม ได้จำนวนตัวอย่าง 400 ราย การเลือกตัวอย่างสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการเลือกตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การบริหารสภาพคล่องที่ส่งผลต่อความเติบโตของกิจการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 400 ราย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ด้านการบริหารสภาพคล่อง

ตอนที่ 3 ด้านการเจริญเติบโตของธุรกิจ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในแบบสำรวจความคิดเห็น จะใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (rating scale) เป็นการวัดแบบเรียงลำดับ (ordinal scale) ของ ลิเคิร์ต (Likert R., 1967) แบ่งเป็น 5 ระดับได้แก่

ความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด 5 คะแนน

ความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก 4 คะแนน

ความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง 3 คะแนน

ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย 2 คะแนน

ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 คะแนน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องโดยการรวบรวมข้อมูลทั้งแนวความคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการเกี่ยวกับการบริหารสภาพคล่องที่ส่งผลต่อความเติบโตของกิจการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการบริหารสภาพคล่อง และด้านการเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เทคนิคการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงคของการวิจัย (Index of Item - Objective Congruence: IOC) (สุวิมล ติรกานนท์, 2543) และผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎี ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ ซึ่งค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงคของแบบสอบถามรายข้อที่คัดเลือกมาใช้วิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 ถึง 1

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบเชิงโครงสร้างและเชิง

เนื้อหาแล้วไปทดลองใช้กับตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล (informants) ที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลที่จะใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 30 ราย เพื่อนำมาตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามจากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบัค รวมทั้งฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เพื่อทำวิทยานิพนธ์จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปยังธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทนิติบุคคล จำนวน 400 ราย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทนิติบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อตอบแบบสอบถามการวิจัย เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนด เป็นประเด็นในการดำเนินการขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยการหาค่าอำนาจพยากรณ์ (regression equation) และหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารสภาพคล่องที่ส่งผลต่อความเติบโตของกิจการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

ผลการวิจัย

1. นักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 30 - 35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี

2. ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย มีการบริหารสภาพคล่อง อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารเงินสด เช่น มีการจกบันทึกรับเงินสดและการจ่ายเงินสด ในแต่ละวัน มีการเก็บตรวฉบับเงินสดทุกสิ้นวัน มีการควบคุมเงินสดอย่างรัดกุม และมีการสำรองเงินสดเพื่อไว้ใช้เสริมสภาพคล่อง เป็นต้น ด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียน เช่น มีการวางแผนเพิ่มสภาพคล่องและการใช้เงินอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดหาเงินทุนหมุนเวียนด้วยการกู้เงินแบบเบิกเงินเกินบัญชี มีการบริหารลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลืออย่างเป็นระบบทำให้มีสภาพคล่อง

เพียงพอต่อการดำเนินงาน และสามารถเพิ่มสภาพคล่องเมื่อต้องการได้อย่างทันสถานการณ์ เป็นต้น

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการบริหารสภาพคล่อง

ด้านการบริหาร	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน SD	การแปลผล
1. มีการจัดบันทึกการรับเงินสด และการจ่ายเงินสด ในแต่ละวัน	4.47	0.834	มาก
2. การเก็บตรวจนับเงินสดทุกสิ้นวัน	4.17	1.040	มาก
3. มีการควบคุมเงินสดอย่างรัดกุม	4.42	0.640	มาก
4. มีการสำรองเงินสดเพื่อไว้ใช้เสริมสภาพคล่อง	4.50	0.798	มากที่สุด
รวม	4.39	0.620	มาก

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการบริหารสภาพคล่อง

ด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน SD	การแปลผล
1. มีการวางแผนเรื่องสภาพคล่อง และ ความต้องการใช้เงินอย่างสม่ำเสมอ	4.53	0.620	มากที่สุด
2. กิจการมีการจัดหาเงินทุนหมุนเวียน ด้วยกู้เงินแบบการเบิกเงินเกินบัญชี	3.87	1.109	มาก
3. มีการบริหารลูกหนี้การค้า และ สินค้าคงเหลืออย่างเป็นระบบ ทำให้มีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินงาน	4.23	0.785	มาก
4. สามารถเพิ่มสภาพคล่องเมื่อต้องการได้อย่างทันต่อสถานการณ์	4.28	0.7770	มาก
รวม	4.22	0.654	มาก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ เกี่ยวกับเกี่ยวกับการบริหารสภาพคล่องด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินทุน โดยใช้ตัวแปรตามเป็นความเติบโตของกิจการด้านยอดขาย

Variable	Standardized	t-value	Sig.
	Coefficients Beta		
1. ด้านการบริหารเงินสด	0.310	7.880	0.000*
2. ด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียน	0.511	13.003	0.000*

หมายเหตุ: n = 400, R = 0.696, Adjusted R² = 0.482, SE_{est} = 0.434, F = 186.84 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้หน่วยวิเคราะห์ทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง หรือ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบรวม พบว่า การบริหารสภาพคล่องด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินทุนโดยใช้ตัวแปรตามเป็นความเติบโตของกิจการด้านยอดขายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ เกี่ยวกับการบริหารสภาพคล่องด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินทุน โดยใช้ตัวแปรตามเป็นความเติบโตด้านกำไรสุทธิ

Variable	Standardized	t-value	Sig.
	Coefficients Beta		
1. ด้านการบริหารเงินสด	0.147	3.621	0.000*
2. ด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียน	0.601	14.842	0.000*

หมายเหตุ: n = 400, R = 0.674, Adjusted R² = 0.451, SE_{est} = 0.494, F = 164.845 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้หน่วยวิเคราะห์ทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง หรือ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบรวม พบว่า การบริหารสภาพคล่องด้านการบริหารเงินสด และการบริหารเงินทุนโดยใช้ตัวแปรตามเป็นความเติบโตของกิจการด้านกำไรสุทธิมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การบริหารสภาพคล่องด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความเจริญเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 ตามที่วิจัยของ (อังสนา ประสี และ ขจรวรรณ อัฐรัตน์, 2551) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานและ ความต้องการการสนับสนุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สภาพธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันค่อนข้างสูงส่วนใหญ่จะประสบปัญหา ทางด้านการเงิน การขาดสภาพคล่อง เงินทุนไม่เพียงพอ และขาดแหล่งเงินทุน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นันทนา คินิมาน, 2546) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความต้องการพัฒนา ศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่พบปัญหาสำคัญที่สุด คือ เงินทุนหมุนเวียนมีไม่เพียงพอ (ศิริวรรณ ว่องวีรวุฒิ และอารมณ รวีอินทร์, 2554) ได้เขียนบทความร่วมกัน เรื่อง เงินทุนหมุนเวียน ทางเลือกและทางรอดของ SMEs ให้ข้อสรุปที่สำคัญว่า เงินทุนหมุนเวียนเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญต่อความอยู่รอดและเจริญเติบโตของ SMEs เนื่องจากการบริหารเงินทุนหมุนเวียนส่งผลต่อความเสี่ยงและความสามารถในการทำกำไรของ SMEs หากผู้ประกอบการเลือกแนวทางการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ถูกต้องเหมาะสมกับประเภทของกิจการ

การบริหารสภาพคล่อง ด้านการบริหารเงินสด มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความเจริญเติบโตของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 งานวิจัยของของ (สัญญา ชัยวงศ์, 2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาอัตราส่วนทางการเงินเพื่อพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความสามารถในการดำเนินงานของตนเอง ที่เกี่ยวกับการรักษาสภาพคล่องหรือการกำหนดศักยภาพของการบริหารเงินทุนหมุนเวียนของกิจการเพื่อเป็น การป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและมีผลต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ (สุรชัย ภัทรบรรเจิด, 2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการสภาพคล่องทางการเงินสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจโลก พบว่า การจัดการสภาพคล่องทางการเงินสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจโลก การศึกษาพบว่า การให้องค์ความรู้ในทางปฏิบัติได้จริงให้กับผู้ประกอบการ SMEs ในการจัดการสภาพคล่องจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทวีศักดิ์ ฐานบัญชา, 2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของภาครัฐในการสนับสนุน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ประสบปัญหาสภาพ คล่องทางการเงินจากการขาดแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินเอกชน อันเนื่องมาจาก การขาดระบบบัญชีการเงินที่ถูกต้องและขั้นตอนการกู้ของธนาคารที่มีมากจน ทำให้ผู้ประกอบการ SMEs จำเป็นต้องกู้จากนอกระบบทำให้มีต้นทุนดอกเบี้ยที่สูง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถเป็นแนวทางให้กับนักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยนำไปใช้ในการบริหารสภาพคล่อง ให้มีความเหมาะสมกับประเภทธุรกิจ และลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป ทั้งนี้ นักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในประเทศไทย ต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และตระหนักถึงการพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่อง และสำหรับผู้สนใจทำงานวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยแนะนำให้ศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ซึ่งจะทำได้ วิเคราะห์ การบริหารสภาพคล่องทางการเงินที่ส่งผลต่อความเติบโตของกิจการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยได้ครอบคลุมทุกกลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ในการบริหารสภาพคล่องด้านการบริหารเงินสดและด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียนส่งผลต่อความเติบโตของกิจการด้านยอดขาย ธุรกิจที่ต้องการเพิ่มยอดขายจึงควรบริหารงานให้มีสภาพคล่องด้วยการบริหารเงินสดและบริหารเงินทุนหมุนเวียนให้เพียงพอต่อการขยายการดำเนินงาน และ การบริหารสภาพคล่องด้านการบริหารเงินทุนหมุนเวียนส่งผลต่อความเติบโตของกิจการด้านกำไรสุทธิ กิจการที่มีการบริหารเงินสดและบริหารเงินทุนหมุนเวียนให้มีสภาพคล่องเพียงพอจะทำให้สามารถเพิ่มผลกำไรได้ ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยขั้นถัดไปควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น เช่น การบริหารทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ที่อาจส่งผลต่อความเติบโตของธุรกิจหรือควรศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจะทำให้สามารถวิเคราะห์สภาพคล่องที่ส่งผลต่อความเติบโตของธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- ดลยา ไชยวงศ์. (2562). สภาพคล่องทางการเงิน. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.moneywecan.com/liquidity/>
- ทวีศักดิ์ ฐานบัญชา. (2545). บทบาทของภาครัฐในการสนับสนุน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. เรียกใช้เมื่อ 5 มิถุนายน 2564 จาก <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjOofXH59rxAhWDXTgGHcAvAMcQFJAegQIBBAD&url=https%3A%2F%2Fso04.tcithaijo.org%2Findex.php%2Fmbakkujournal%2Farticle%2Fdownload%2F62502%2F51440%2F&usg=AOvVaw3u4ThSIhdtGpVu2HUZQoS>
- ธรากร หทัยเจริญลาภ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเงินทุนหมุนเวียนกับผลการดำเนินงานของกิจการในอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 5 มิถุนายน 2564 จาก <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjOofXH59rxAhWDXTgGHcAvAMcQFJAegQIBBAD&url=https%3A%2F%2Fso04.tcithaijo.org%2Findex.php%2Fmbakkujournal%2Farticle%2Fdownload%2F62502%2F51440%2F&usg=AOvVaw3u4ThSIhdtGpVu2HUZQoS>

s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEWjiqqP9rYDYAhU9wzg
GHUmFB20QFjAAegQIAxAD&url=http%3A%2F%2Ftnrr.in.th%2F%3Fpage
%3Dresult_search%26record_id%3D50113&usg=AOvVaw2d__migGmrM_6
ga9SA4CvB

นันทนา คินิมาน. (2546). ความต้องการพัฒนา ศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการ ในเขตกรุงเทพมหานคร. เรียกใช้เมื่อ 17
พฤษภาคม 2564 จาก [http://thesis.rru.ac.th/
frontend/view/104](http://thesis.rru.ac.th/frontend/view/104)

ปัญชรัสมิ สิวราภรณ์สกุล. (2559). การเข้าใจการเติบโตของธุรกิจ. เรียกใช้เมื่อ 12 พฤษภาคม
2564 จาก [https://mgronline.com/mutualfund
/detail/9590000010187](https://mgronline.com/mutualfund/detail/9590000010187)

ศิริวรรณ ว่องวีรวิฑูมิ และอารมณ รวีวรินทร์. (2554). เงินทุนหมุนเวียน ทางเลือกและทางรอด
ของ SMEs. เรียกใช้เมื่อ 15 พฤษภาคม 2564 จาก [dhttps://so01.tcithaijo.org/
index.php/executivejournal/article/view/80655](dhttps://so01.tcithaijo.org/index.php/executivejournal/article/view/80655)

สัณญา ชัยวงศ์. (2553). การศึกษาอัตราส่วนทางการเงินเพื่อพยากรณ์ความล้มเหลวทาง
การเงิน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. เรียกใช้
เมื่อ 5 มิถุนายน 2564 จาก [https://grad.dpu.ac.th/upload/content/files/ปีที่%
205%20ฉบับที่%202%20ประจำเดือนธันวาคม2559-มีนาคม2560/vol5-2-6.pdf](https://grad.dpu.ac.th/upload/content/files/ปีที่%205%20ฉบับที่%202%20ประจำเดือนธันวาคม2559-มีนาคม2560/vol5-2-6.pdf)

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2558). คำนิยาม ผู้ประกอบการ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. เรียกใช้เมื่อ 5 มิถุนายน 2564 จาก
<https://www.prosoft.co.th/Article/Detail/108425>

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2558). คำนิยาม ผู้ประกอบการ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. เรียกใช้เมื่อ 5 มิถุนายน 2564 จาก
<https://www.prosoft.co.th/Article/Detail/108425>

สุรัชย์ ภัทรบรรเจิด. (2559). การจัดการสภาพคล่องทางการเงินสำหรับผู้ประกอบการ SMEs
ภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจโลก. เรียกใช้เมื่อ 5 มิถุนายน 2564 จาก
[https://so04.tcithaijo.org/index.php/mbakkujournal/article
/view/62502](https://so04.tcithaijo.org/index.php/mbakkujournal/article/view/62502)

อังสนา ประสี และ ขจรวรรณ อธิรัตน์. (2551). ปัญหาการดำเนินงานและ ความต้องการการ
สนับสนุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดนครสวรรค์. เรียกใช้เมื่อ 12
พฤษภาคม 2564 จาก [https://www.google.com/
url?sa=t&rct=j&q=&esrc=
s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwj826aY4trxAhVzyjgGHskrDc8QFjAEegQ
IBxAD&url=http%3A%2F%2Fwww.mgts.lpru.ac.th%2Fjournal%2Findex.ph
p%2Fmgts%2Farticle%2Fdownload%2F10%2F9&usg=AOvVaw0tiugzw93N
CsNoIJL7WAX](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwj826aY4trxAhVzyjgGHskrDc8QFjAEegQIBxAD&url=http%3A%2F%2Fwww.mgts.lpru.ac.th%2Fjournal%2Findex.php%2Fmgts%2Farticle%2Fdownload%2F10%2F9&usg=AOvVaw0tiugzw93NCsNoIJL7WAX)

- Likert R. (1967). *The Human Organization: Its Management and Value*. New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T. (1973). *Statistics An Introductory Analysis*. 3 rd Ed. New York: Harper and Row Publications.